

Valentijnse vissenkom

De vissenkom is een werkvorm waarbij leerlingen in een groep met elkaar discussiëren of in gesprek gaan. Hierbij kijken de andere leerlingen mee, geven ze feedback en wisselen ze eventueel van plek. Het is een ideale manier voor het actief verwerken van lesstof. In deze Valentijnse vissenkom staat seksualiteit, liefde, gender, gelijkheid of grenzen aangeven centraal. Want: alles is liefde.

Doel

Bespreekbaar maken van onderwerpen als seksualiteit, liefde, gender, gelijkheid of grensoverschrijdend gedrag:

- Respecteren van eigen en andermans grenzen
- Respectvol leren omgaan met elkaar
- Bewust worden van eigen en andermans (voor)oordelen
- Bewust worden van diversiteit in de groep
- Positieve groepsvorming

Voor wie

VO: eindexamenklassen vmbo, havo of vwo

MBO: niveau 3 en 4

De uitvoering (25 minuten)

- Laat 3-4 leerlingen in het midden of vooraan in de klas in een groepje zitten. Dit is de vissenkom. De rest van de leerlingen zit er, voor zover mogelijk, omheen.
- Stel de leerlingen in de vissenkom een complexe vraag of leg hen een stelling voor. Bij voorkeur doet dit aanspraak op hun voorkennis.
- Een stelling voor de Valentijnse vissenkom kan zijn:
 1. Transgender atleten moeten zelf kunnen kiezen om voortaan deel te nemen aan mannen- of vrouwensporten.
 2. Artiesten moeten publiekelijk weigeren om op te treden in landen waar homoseksualiteit strafbaar is;
 3. Vrouwen moeten een lager inkomstenbelastingtarief krijgen dan mannen;
 4. Verzoekers moeten zorg kunnen weigeren aan cliënten die grensoverschrijdend gedrag vertonen;
 5. Polygame huwelijken moeten door de overheid erkend worden.

Voor meer en andere stellingen kijk je op www.debatstelling.nl.

Valentijnse vissenkom

Laat leerlingen in de vissenkom over de stelling met elkaar in gesprek gaan. Houd als docent afstand. Als het gesprek stilvalt, stel open vragen om ze op weg te helpen.

De andere leerlingen kijken toe en maken aantekeningen.

Bespreek naderhand het gesprek met de leerlingen: wat viel op? Miste er nog iets? Welke argumenten hebben jou overtuigd? Is je mening veranderd? Zo ja of nee, waarom?

Benodigdheden

- Een vraag, stelling of opdracht;
- Informatie per deeltaak/deelvraag

Tips

- Laat leerlingen eventueel van plek wisselen. Bijvoorbeeld als ze uitgesproken zijn of juist iets willen toevoegen. Vraag hierbij een leerling naar voren te komen en op jouw signaal tikt deze leerling een ander op de schouder: wisseltijd! Op deze manier betrek je alle leerlingen nóg actiever.
- Geen fysieke les? Geen probleem. Ook online is deze opdracht eenvoudig uit te voeren. Laat een aantal leerlingen in Teams met elkaar in gesprek gaan. De rest luistert. Bespreek naderhand het gesprek zoals hierboven omschreven.

Check-uit (10 minuten)

- Met behulp van een exit-ticket (in het Nederlands 'afzwaaiers') vraag je leerlingen aan het eind van de les een aantal vragen te beantwoorden. Zo krijg je als docent inzicht in wat ze deze les hebben geleerd of hoe ze de les hebben ervaren. Voorbeelden van exit-tickets zijn:
 - Een post-it: laat leerlingen in één of twee zinnen het antwoord op jouw vraag of vragen opschrijven. Bij het verlaten van de les plakken de leerlingen deze post-its op het bord, het raam of op een flip-over. Het idee achter deze manier van evalueren is dat leerlingen anoniem en veilig hun mening kunnen geven over de les of over wat ze geleerd hebben.
 - Laat leerlingen een kleine tekening maken van jouw les. In beeld laten ze zien hoe ze de les hebben ervaren of wat ze hebben geleerd.

Uiteraard kan de check-uit ook digitaal: [Quizlet](#), [Socrative](#), [Mentimeter](#) of [Kahoot](#) zijn ideale tools voor het evalueren van jouw les. Zorg er daarbij wel voor dat leerlingen elkaars antwoorden niet kunnen zien of dat er geen score zichtbaar wordt. Het is geen wedstrijd, wel een manier om inzicht te krijgen in het eigen leerproces of het geven van feedback op de les.